

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Kunnskapsministeren

Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/1528-

Dato
18. mars 2025

Representantforslag 99 (2024-2025) om bedre bemanning i SFO og AKS

Jeg viser til representantforslaget fra Hege Bae Nyholt, Seher Aydar og Marie Sneve Martinussen om bedre bemanning i SFO og AKS.

SFO er viktig for alle barn, og gir barna tilgang til en felles arena for lek og kultur- og fritidsaktiviteter. Jeg er glad for at regjeringen har innført 12 timer gratis SFO for elever fra 1. til 3. trinn, og at dette legger til rette for at alle skal ha mulighet til å delta. I februar sendte Kunnskapsdepartementet også på høring et forslag om å lovfeste en rett til 12 timer gratis SFO til elever fra 1. til 3. trinn, noe som vil styrke rettighetene til elevene og foreldrene. Kommunene er kompensert for at alle elever på 1. til 3. trinn kan få tilbud om 12 timer gratis SFO, og dette er dermed fullfinansiert fra statens side. Jeg vil også påpeke at 550 mill. kroner av veksten i kommunerammen fra 2025 er begrunnet med styrket bemanning i SFO.

Etter innføringen av 12 timer gratis SFO er det rekordhøy deltakelse. Med flere barn i ordningen blir det viktig å følge med på kvaliteten i SFO-tilbudet. Barna skal ha det godt når de er i SFO, de skal få leke og oppleve omsorg, læring og vennskap. Rammeplanen for SFO gir rom for lokale variasjoner, satsinger og planer. For å sikre et helhetlig perspektiv på barnas oppvekst og utvikling bør SFO og skole samarbeide tett.

Når det gjelder kompetansen til de ansatte i SFO, er det kommuner og private eiere som har det formelle ansvaret for riktig og nødvendig kompetanse og for et systematisk arbeid med kompetanse- og kvalitetsutvikling i sine virksomheter.

Ansatte i SFO er inkludert i målgruppen til det helhetlige systemet for kompetanse- og karriereutvikling som fases inn i 2025 og i 2026, og som ble omtalt i Prop.1 S (2024-2025) for Kunnskapsdepartementet. Det betyr at også SFO-ansatte kan få delta i ulike kompetansetiltak som ligger i systemet. Det vil være kommuner og private eiere som vurderer og prioriterer hvilke av de ansatte som skal få kompetanseutvikling, ut fra lokale behov i barnehage, skole og SFO. De må legge langsiktige planer for kompetanseutvikling, og gjøre en helhetlig vurdering av hvem som bør få kompetanseutvikling. Vi vet at det allerede i dag er mange ansatte i SFO som deltar i kollektive kompetansetiltak på arbeidsplassen, blant annet gjennom kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Videre har regjeringen satt av 10 mill. kroner til tiltak for kompetanse og kvalitet i SFO fra og med 2022.

Når det gjelder regler om bemanning i SFO sier opplæringsloven at rektor til vanlig skal være leder for SFO når ordningen er knyttet til en skol. For at kommunen skal oppfylle rammeplanen og drive et forsvarlig tilbud må det allikevel være en viss bemanning som vil variere ut fra innholdet og organiseringen av SFO-tilbudet. Kommunen skal gi forskrift om blant annet personale og ledelse i SFO, jf. opplæringslova § 4-5.

Eventuelle regler om grunnbemanning og at SFO-leder ikke skal regnes med i grunnbemanningen, vil innskrenke kommunenes handlefrihet. Kommunene organiserer SFO svært forskjellig ulike steder, og det er ikke nødvendigvis hensiktsmessig å lage slike bindinger på hvordan ansatteressurser kan brukes i SFO til det beste for barna.

I utgangspunktet er SFO foreldrebetalt. Dersom det skal innføres bemanningsnormer eller andre lovkrav som regulerer bruk av bemanningen i SFO, og samtidig sikre at disse kostnadene ikke veltes over på foreldrene, vil dette kunne kreve tilføring av midler til kommunene.

Når det gjelder forslaget om å sikre barn med tilrettelegging i skoletiden tilgang på nødvendige ressurser i SFO, viser jeg til opplæringsloven. I den nye opplæringsloven som trådte i kraft 1. august 2024, ble de tidligere reglene om spesialundervisning i hovedsak videreført, men er nå delt opp i tre separate rettigheter, nemlig individuelt tilrettelagt opplæring, personlig assistanse og fysisk tilrettelegging (inkludert tekniske hjelpemidler). Alle disse tre rettighetene er knyttet til at elevene skal kunne delta i, og få tilstrekkelig utbytte av, opplæringen. Det vil være forskjell på hva som skal til av tilretteleggingstiltak for å kunne delta i henholdsvis opplæringen i skolen og i aktivitetene i SFO. Barnet er det samme, men behovene vil kunne være ulike. Noen barn vil kunne ha store tilretteleggingsbehov i skolen, men mindre i SFO og omvendt.

Reglene om skolefritidsordningen i opplæringsloven § 4-5 slår fast at «Kommunen skal legge til rette for lek og kultur- og fritidsaktiviteter i skolefritidsordninga. Aktivitetene skal vere tilpassa alderen, funksjonsevna og interessene til barna. I skolefritidsordninga skal barna få omsorg og bli passa godt på, og barn med nedsett funksjonsevne skal få gode utviklingsvilkår». Det er altså allerede krav til kommunen om at SFO skal tilrettelegges for

barn som har behov for det. Det er ikke utredet hva andre krav til tilrettelegging vil medføre i form av økt behov for arbeidskraft og kostnader for kommunene.

For meg er det viktig at SFO skal gi barn trygge og gode rammer for lek, aktivitet, fellesskap og omsorg, og all den viktige læringen et godt SFO-tilbud gir. Trygge og kompetente ansatte er en viktig forutsetning for gode SFO-tilbud. Det er også fleksibiliteten til å kunne tilpasse tilbudet til lokale forutsetninger, slik at det er rom for samarbeid med lokale idrettslag og frivillighet og et aktivitetstilbud tilpasset lokale forhold og muligheter.

Med hilsen

Kari Nessa Nordtun

Dokumentet er godkjent elektronisk og påført statsrådens signatur